

ПРОТОКОЛ N 2⁴

засідання Ради Всенародньої Бібліотеки 4/17 вересня 1919 р.

ПРИСУТНІ: Голова Ради Є.О.Ківліцький, Члени ІМ.Валінський, ІП.Житецький, П.А.Нестеровський, А.З.Носов, Н.В.Олександрівська, Н.І.Сагарда, В.І.Щербина.

Засідання почалося о 1 годині дня.

1) **Вибори Секретаря Ради.** Після обговорення цієї справи ухвалено за для налагодження зносин між Радою та Комітетом Бібліотеки доручити, тимчасово, обов'язки Секретаря Ради тимчасовому секретареві Комітету В.І.Щербині.

2) **Складання інструкції Ради.** Ухвалено прохати ІП.Житецького скласти проєкт інструкції і передати його не пізніш, як через два тижні на розгляд Ради.

3) **Поділ роботи по відділам.** Ухвалено прохати Старших Бібліотекарів, теж не пізніш, як за два тижні, скласти програму діяльності доручених їм відділів.

4) **Поділ між членами Ради виконання біжучих справ.**

Ухвалено: Загальні справи та зносини з різними інституціями і персонами доручити Голові Ради з допомогою Секретаря ІМ.Валінському доручити справи, що до Книжної Палати, Бібліографічний Інститут та відділи Постачання Наркомпросу – М.М.Марковському, справи книжного складу Лукьяновського Народного Дому і Паласт-Отель та продовжування каталогу (з тим, щоб про книжки по відділу "Ucrainica" писалось по 2 копії кожної картки, а по другим відділам – по одній), М. І. Сагарді доручити всі справи по відділу "Ucrainica", Є.О. Ківліцькому – по відділам Загального Фонду та "Periodica".

5) При обговорюванні поділа керування біжучими справами були з'ясовані деякі подробиці, що до окремих справ.

ІМ.Валінський заявив, що з складу Хрещатик, 42 перевезені до Бібліотеки цінні художні видання та по 1 примірнику усіх книжок, які були у цьому складі. Після цього склад був передан відділу Пропаганди. Теж саме сталось із складом Всеіздата, в котрому була дуже цінна бібліотека Юргансона. Бажано було б залишити ці книжки у Всенародній Бібліотеці. Є.О.Ківліцький роз'яснив, що відділу Пропаганди розрішено тільки одбирати для себе потрібні йому книжки, а не забирати цілі бібліотеки. Тому треба було б дістати у його копія приказа про передачу йому книжок. Що до бібліотечних книжок, то вони тепер перейшли до Учебного Округу, і Є.О.Ківліцький буде прохати попечителя Округа, проф. Спекторського передати їх Всенародній Бібліотеці. Крім того, Є.О.Ківліцький заявив, що 2-я Біржевая Артель звернулась до коменданта з заявою, що частина її книжок узята в Академію. В.І.Щербина заявив, що у складі Артелі є дуже цінні і рідкі стародруки на латинській, італійській, німецькій і французькій мовах, реєстр яких він почав складати – передав Житецькому. На це було пояснено, що ті книжки також мають власників, які потребують їх повернути. Крім того В.І.Щербина заявив, що Всеіздат передав Академії повну колекцію всіх книжок, виданих більшовиками у Петербурзі, Москві, Харкові і Києві, котрі мають великий інтерес, як матеріал для історії революційного руху. Тому бажано було б цю колекцію передати до Всенародньої Бібліотеки. М.М.Марковський заявив о великом портреті Леніна, який теж передан Академії.

Засідання скінчилося о 2 годині дня.

ГОЛОВА РАДИ
ЧЛЕНИ РАДИ
ТИМЧ. В. О. СЕКРЕТАРЯ

До Правління Академії наук СПРАВОЗДАННЯ⁵

Всенародня (Національна) Бібліотека почала існувати на прикінці 1918 р. До 1-го Січня 1919 р. було придбано де кілька сот книжок та отримано ще де кілька сот яко дарунків. Крім того почались переговори з власниками де яких бібліотек про купівлю цих бібліотек. Особовий склад її був: 1 молодший бібліотекар та 1 співробітниця. З початком 1919 р. Комітет Бібліотеки почав обирати служачих і до 1 січня 1920 р. в особовому складі Бібліотеки лічилось 5 старших бібліотекарів, 2 підстарших, 1 молодший, 14 співробітників, 1 урядовець для доручень, 1 старший

діловод, 1 молодший, 1 хлопець та 4 кур'єри. Крім того бухгалтер та скарбник академії виконують обов'язки бухгалтера та скарбника Бібліотеки.

До цього часу Бібліотека не має власного помешкання, що дуже перешкоджає праці. Книжки зложені в різних місцях: в Педагогічному Музеї, Колегії Галагана, Академії Наук, та по приватних квартирах. Канцелярія Бібліотеки переходила з Педагогічного Музею до Ольгинської гімназії, потім до Академії Наук і в кожному з цих помешкань примушена була по декілька разів змінити кімнати, коли того вимагали хозяїни будинку. Ці зміни помешкань, перевізка книжок та перерви праці під час бомбардировок міста та таке інше шкодили регулярній праці. Треба ще зазначити, що біля трьох місяців особовий склад Бібліотеки не одержував утримання і все таки продовжував свою працю. До цього часу розібрано, занесено до інвентаря і перенесено на картки, з яких зняті копії, біля 20.000 назв. Крім того розібрані і занесені до інвентаря старі і нові газети і почалась розбірка листівок та плакатів. Газет підбрано в двох комплектах і записано з 1876 р. до 1919 р. — 734 назви і за 1919 рік — 289.

На протязі 1919 р. було набуто купівлею, крім книжок, які купувались по крамницях, такі цілі бібліотеки:

1. Бібліотека проф. Яснопольського Н.П. головним чином по політичній економії і фінансам 555 назв в 2592 томах та 206 брошюр.

2. Бібліотека проф. Ю. Н. Вагнера головним чином по зоології — 587 томів, 26 атл. і 1015 брошюр.
3. Бібліотека Д. І. Багалія, головним чином по російській історії коло 6.000 томів та брошюр.
4. Бібліотека В.Н.Науменка, головним чином по українській словесності, коло 3300 назв, в 4700 томах (рахуючи брошюри).
5. Частина бібліотеки П.Л.Житецького переважно по слов'янській філології — 335 назв, в 442 томах.
6. Бібліотека Н.В.Молчановського, головним чином по історії Західньої Русі та Польщі — 1294 тома (з брошюрами).
7. Бібліотека С.К.Трегубова, переважно по історії та української словесності — 1324 назви, в 1751 томах.
8. Бібліотека академіка В.С.Іконнікова, головним чином по російській історії, коло 20.000 томів, крім того коло 3.000 брошюр.
9. Бібліотека проф. С.Т.Голубова, переважно по богослов'ю та історію руської церкви — 2162 тома.
10. Бібліотека профес. Ю.А.Кулаковського, переважно по клясичній філології та древньої історії — коло 5.000 томів.
11. Частина бібліотеки проф. І.В.Лучицького по загальній історії — 2331 том.
12. Бібліотека А.В.Караваєва — більша частина медичні, 460 томів.
13. Бібліотека К.Л.Якубовського — більша частина по природознавству — 406 томів.
14. Бібліотека академіка Петрова, переважно по історії літератури (біля 4.000 томів).
15. Бібліотека Стешенка по історії літератури (біля 2.000 томів).
16. Бібліотека Степаненка, переважно по українознавству (більше 3.000 томів).

Крім набутих купівлею одержано багато книг даремно від установ та приватних особ. Не рахуючи дрібних подарунків, можна вказати на бібліотеки Губерніяльного Жандармського Управління, Губерніяльного Правління Купецького Зібрання, а також цінна бібліотека Дембчаківського та перевезена з м. Корсуня частина бібліотеки Лопухинової—Демидової біля 20.000 томів, яка містить в собі дуже цінні та коштовні твори. Цінний дар принесений Бібліотечі д. Головачовою.

Усього в Бібліотечі тепер можна лічити приблизно біля 300.000 томів, крім маси газет, листівок, плакатів, малюнків та т. інш.

ЗА ГОЛОВУ КОМПІТЕТУ ВСЕНАРОДНЬОЇ
/НАЦІОНАЛЬНОЇ/ БІБЛІОТЕКИ

20 СІЧНЯ 1920 Р. п. 4.

И. о. секретаря

18/ІХ — 1922 р.